

Sprawozdanie z VIII International Congress on Medical Librarianship

W dniach 2-5 lipca 2000 r. odbyła się kolejna (ósma) międzynarodowa konferencja bibliotekarzy medycznych w Londynie. Konferencje te są organizowane co 5 lat – poprzednie tego typu spotkanie miało miejsce w Waszyngtonie w 1995 r. Dzień po Kongresie był poświęcony zwiedzaniu niektórych bibliotek medycznych. Mój udział w Zjeździe zawdzięczaam zaproszeniu mnie przez organizatorów, którzy pokryli także całość kosztów mojego uczestnictwa.

Eight International Congress on Medical Librarianship „Converge on London” odbył się w Queen Elizabeth Conference Centre. Konferencja była przeglądem dorobku bibliotekarstwa medycznego w dobie rozwoju internetu zarówno w aspekcie tendencji ogólnoswiatowych, jak i poszczególnych wybranych krajów. W Zjeździe wzięło udział ponad 1000 osób z całego świata, w większości z Europy Zachodniej oraz Ameryki Północnej.

Wiele miejsca poświęcono problemom edukacji bibliotekarzy medycznych, marketingu i serwisu bibliotecznego. Najwięcej jednak uwagi poświęcono roli informacji medycznej, jej specyfice, formie i oczekiwaniom, jakim powinna ona sprostać. Rozwój Internetu w latach 90. zrewolucjonizował technologię jej przekazu oraz wyznaczył nowe możliwości.

Każdy przekaz informacji może być punktem wyjścia dla dalszych badań i nadawać tym badaniom odpowiedni kierunek. Naukowcy opierają swoją pracę na pracy innych, co zapewnia określenie właściwych relacji w ocenie rozwoju nauki, zarówno w jej aspekcie historycznym, jak i socjoekonomicznym. W dziedzinie medycyny jest to widoczne chyba najbardziej. Kwestie te były wielokrotnie akcentowane na sesjach plenarnych, jak i równoległych.

Czym może być Internet w pracy szpitala czy biblioteki szpitalnej wykazały najbardziej lata 90. Korzystanie z elektronicznych katalogów bibliotek na całym świecie, dostęp do elektronicznych baz danych, pełnotekstowych czasopism, czy publikacji drukowanych stały się rutynową czynnością.

Obok światowej sieci informatycznej, problemem niewątpliwie ważnym są także działające w systemie online sieci krajowe (narodowe), regionalne czy szpitalne. Są one tworzone na rzecz określonych odbiorców, którzy są mniej anonimowi, niż w przypadku sieci międzynarodowych. Działające w ramach internetu krajowe sieci medyczne online zapewniają organizowanie właściwej współpracy pomiędzy korzystającymi z jej zasięgu ośrodkami, które z reguły biorą też udział w tworzeniu wspólnych baz danych.

Na jednej z sesji równoległych została przedstawiona tego typu sieć onkologiczna, działająca na terytorium In-

dii – CanlibNET. Obejmuje ona 12 regionalnych centrów onkologicznych, łącznie z funkcjonującymi tam bibliotekami medycznymi i jest dostępna dla większości ze 160 istniejących w Indiach uczelni medycznych, jak również niektórych szpitali prywatnych. Jej użytkownikami są klinicyści i naukowcy pracujący w dziedzinie onkologii, pracownicy administracyjni, studenci oraz inne zainteresowane osoby. Ze względu na znaczne różnice ekonomiczne pomiędzy mniej i bardziej zamożnymi ośrodkami onkologicznymi, sieć ta częściowo redukuje trudności w dostępie do literatury dla ośrodków mniej zamożnych.

Platforma komunikacji w ramach internetu to również dodatkowa szansa dialogu pomiędzy lekarzem a pacjentem i (lub) rodziną pacjenta. Ta forma współpracy ma ostatnio coraz więcej zwolenników i cieszy się dużym zainteresowaniem obu stron. Zasady takiego kontaktu przedstawił przedstawiciel Uniwersytetu w Magdeburgu w Niemczech. Z sieci tej korzystali głównie chorzy leczeni z powodu nowotworów. Uzyskiwali oni wiele porad i wskazówek ze strony kadry medycznej oraz personelu pomocniczego, dotyczących terapii i specyfiki ich choroby, jak również wiele informacji na temat prewencji i promocji zdrowia. Dodatkowo pacjenci ci tworzyli grupy samopomocy w celu wzajemnego wspierania się w walce ze swoją chorobą.

Podsumowując w dużym skrócie problematykę internetu w aspekcie jego wykorzystania i zastosowania należy podkreślić, że właściwie zorganizowana biblioteka medyczna powinna zabezpieczyć dostęp do światowej literatury medycznej, jak również właściwie hierarchizować jej wartość oraz zasoby. Nie bez znaczenia jest tu międzynarodowa wymiana informacji międzybibliotecznego za pośrednictwem mediów elektronicznych, czy uczestnictwo w międzynarodowych spotkaniach bibliotekarzy medycznych. Te formy kontaktu sprzyjają także powstawaniu wspólnych baz informatycznych pomiędzy bibliotekami, niekiedy nawet z odległych kontynentów.

Rozwój technologii informacyjnej stanowi ciągle nowe wyzwanie dla bibliotek medycznych, ponieważ to głównie one są poniekąd odpowiedzialne za dostęp do informacji, jej rozpowszechnianie i właściwe wykorzystanie. Tym samym jest to także swego rodzaju odpowiedzialność za poziom leczenia i dobro pacjenta.

Mgr Krystyna Czujkowska
Kierownik Biblioteki Naukowej
Centrum Onkologii-Instytut
im. M. Skłodowskiej-Curie
Warszawa